

Dominical

Reportatge **Inevitable propaganda**

Un llibre recull tots aquells
anuncis que formen part
de la nostra memòria
col·lectiva

PÀGINES 4 a 6

Reportatge **Hospital vell, tecnologia punta** El Trueta es digitalitza abans que el nou Trueta sigui una realitat. PÀGINES 8, 9 i 10
Reportatge **Madagascar, una illa a la deriva** PÀGS. 2 i 3. Reportatge **El celler Terramoll** Vins de la Terra de Formentera. PÀG.11

La Temptació

Una llarga tradició dedicada al sector porcí

Grup Batallé

Av. Segadors, s/n · 17421 Riudarenes
Tel. 972 85 60 50 · Fax 972 16 45 51
www.batalle.com · info@batalle.com

FOTO PORTADA: (UN DELS ANUNCIS MÉS POPULARS DELS ANYS 50, INCLÒS AL LLIBRE «BUSQUE, COMPARE Y, SI ENCUENTRA UN LIBRO MEJOR, ¡CÓMPRELO!», ELECTA, 2009)

27 de setembre de 2009

SUMARI

4, 5 i 6 Reportatge

Inevitable propaganda

«Busque, compare y, si encuentra un libro mejor, ¡cómpralo!» recull els anuncis presents a l'imaginari col·lectiu

7 Entrevista

Iolanda Batallé

Publica el seu primer llibre, «La memòria de les formigues»

8, 9 i 10 Reportatge

Hospital vell, tecnologia punta

El Trueta es digitalitza abans que el nou Trueta sigui una realitat

11 Reportatge

El celler Terramoll

Els vins de la Terra de Formentera guanyen prestigi amb tres nous productes

13 Gastronomia

Entre la paella i el risotto

14 Establiment antic

Farmàcia Saurí

Dominical
Passeig General Mendoza 2.
17002 GIRONA.
Telèfon: 972 20 20 66

Director
Jordi Xargayó

Coordinació
Pili Turon

Disseny
Martí Ferrer

Administrador
Miquel Miró

Publicitat
Paco Martí

Dominical

2 Dominical
Diumenge 27
de setembre de 2009

Madagascar una illa a la deriva

Un país únic al món per la seva extraordinària riquesa natural i la diversitat d'orígens i creences dels seus habitants, una complexitat amplificada per la greu crisi política i econòmica

TEXT I FOTOGRAFIA: ALEIX CABARROCS

Madagascar, conegut per ser un dels destins turístics més exòtics del planeta, viu una profunda crisi política des de principi d'any, quan les protestes contra l'aleshores president Marc Ravalomanana acabaren amb més de 130 morts en diferents ciutats del país. Ravalomanana, considerat l'home més ric de l'illa roja, va ser acusat públicament de malversació de fons per Andry Rajoelina, líder de l'oposició i alcalde destituït de la capital, Antananarivo. El mateix Rajoelina, de tan sols 35 anys, fou qui inicià les mobilitzacions populars contra Ravalomanana.

Després de sis setmanes de protestes, de violència als carrers, i d'unes fracassades negociacions de pau entre els dos polítics, Ravalomanana va proposar un referèndum per desencallar la situació. Però el seu rival, Rajoelina, el va rebutjar, assegurant que es tractava d'un moviment estratègic de l'antic president per tal de preservar el poder. Pocs dies després, Ravalomanana dimitia del seu càrrec i Rajoelina s'autonomenava president interí, amb el suport

de la majoria rebel de l'exèrcit, que ocupà el Palau Presidencial i les seus del Banc Central. L'acció va ser qualificada de cop d'estat per bona part de la premsa estrangera i dels experts internacionals, tot i no ser declarat oficialment i malgrat que Rajoelina anunciés unes noves eleccions presidencials, que haurien de celebrar-se al cap de dos anys.

A partir d'aquell moment, la comunitat internacional ha pressionat constantment el nou líder perquè acceleri els processos democràtics que han de tornar la normalitat política al país. A més, tant el secretari general de l'ONU, Ban Ki-moon, com el seu conseller polític, Tiébilé Dramé, han mostrat la seva preocupació pels episodis violents i la presa de poder no democràtica a l'illa. De moment, el nou règim segueix aïllat internacionalment, suspès de la Unió Africana (UA) i de la Comunitat pel Desenvolupament de l'Àfrica Austral (SADC), amb algunes sancions econòmiques i un incert futur polític, que pot agreujar, al país, els efectes de la crisi econòmica global.

Madagascar és la quarta illa més gran del món i la primera d'Àfrica. Situada a l'oceà Índic, prop de l'arxipèlag de les Comores, i a l'alçada de Moçambic, l'illa representa un enclavament excepcional al món, per la seva complexa biodiversitat. Madagascar va separar-se del continent africà fa milions d'anys, fet que va provocar que milers d'espècies d'animals i plantes hi evolucionessin de forma única. Actualment, el país africà alberga el 5% d'espècies de plantes i animals del planeta. Més d'un 85%, a més, són endèmiques. Baobabs milenaris, lèmurs nocturns, centenars d'espècies de plantes o mamífers depredadors únics com la fossa formen part del ric i delicat patrimoni natural del país.

Culturalment, Madagascar rep l'herència de les poblacions malàisies que hi arribaren després de creuar l'oceà Índic, però també la dels esclaus negres, dels colonitzadors francesos, de pirates i del contacte amb àrabs i perses, entre molts d'altres. En total, més de 18 grups tribals poblen les terres d'aquesta illa d'enorme interès per a biòlegs i antropòlegs d'arreu del món. Pescadors amb tècniques ancestrals de la costa oest, betsileos comerciants de bestiar de les hortes o cultivadors de la preuada vainilla, al nord, són alguns dels pobles que conviuen, al marge de les crisis cícliques que il·lustren la seva agitada història política.

LA CRISI ACTUAL

Abans dels últims episodis violents, Marc Ravalomanana complia el seu segon mandat com a president, després d'haver arribat al poder el 2002, en unes eleccions marcades per la polèmica i les acusacions de frau contra l'antic govern. Ravalomanana s'havia fet conèixer anys abans gràcies a l'èxit econòmic de la seva empresa de làctics Tiko SA. Posteriorment, esdevindria també vicepresident de l'església de Jesucrist a Madagascar. Aquesta mescla de triunfalisme econòmic i fervor religiós li havia otorgat una popularitat especial, sobretot a l'àrea metropolitana de la capital, d'on va ser alcalde abans d'arribar a la presidència. El 2006, Ravalomanana fou reelegit per 5 anys més de mandat.

Durant aquest temps, Madagascar havia experimentat una recuperació econòmica sense precedents. El país havia adoptat les mesures i el suport del Banc Mundial i de l'FMI, una vegada abandonada, definitivament, la reforma socialista de l'expresident Didier Ratsiraka, l'*Almirall Roig*, fundador del partit Vanguardia de la Revolució Malgaix (FNDR). Ravalomanana havia dut a terme també el canvi de divisa, dels antics francs malgaixos als actuals ariary.

DE DISCJÒQUEI A LÍDER DEL PAÍS

El nou president *de facto*, Andry Rajoelina, nascut l'any 1974, és un jove empresari conegut també com a discjòquei, que aconseguí l'alcaldia d'Antananarivo el 2007, amb un 63% dels vots. Rajoelina, amb escassa preparació política, es va convertir llavors en líder populista de l'oposició, encapçalant les manifestacions contra Ravalomanana, el qual acusava d'enriquir-se personalment de forma fraudulenta.

La Constitució del país, però, estableix un mínim de 40 anys d'edat per poder accedir al càrrec de president, fet que resta encara més legitimitat a Rajoelina, com s'encarreguen de denunciar els partidaris de Ravalomanana. Les diferents parts van negociar aquesta primavera un acord per crear un govern d'unitat i avançar les

eleccions que va prometre Rajoelina. A l'estiu, els expresidents Ravalomanana, Ratsiraka i Zafy, van firmar amb Rajoelina la «Carta de la Transició» a Maputo, Moçambic. El document regulava la formació d'un poder executiu de consens amb un president, un vicepresident, un primer ministre, tres viceministres i fins a 28 ministres. Però les diferències i les acusacions entre els dos polítics han augmentat de nou recentment, davant la impossibilitat de posar-se d'acord sobre qui hauria d'ocupar els càrrecs més importants i la negativa de Rajoelina de cedir alguna de les posicions superiors als opositors.

Actualment Ravalomanana resta exiliat a Sud-àfrica, des d'on intenta iniciar noves negociacions, si bé segueix firmant documents com a «president». Ara com ara, però, l'exèrcit es declara neutral i es nega a intervenir, malgrat les peticions de l'oposició, després del fracàs de les negociacions de Maputo.

A Fianarantsoa, la segona ciutat del país en nombre d'habitants, l'antiga fàbrica de formatges propietat de l'expresident Ravalomanana va ser saquejada durant les mobilitzacions i serveix com a refugi improvisat per famílies pobres i indigents, que encenen focs i passen la nit entre els vidres trencats i la brossa abandonada. Freda, plujosa i plena d'animals marcats, «Fia», com l'anomenen els malgaixos, és la porta d'entrada al Parc Nacional de Ranomafana, un indret amb una biodiversitat d'extrema riquesa que compta amb espècies de rèptils i primats únics al món. La davallada del turisme, però, fa que cada dia desenes de guies oficials sense feina hagin de perseguir els pocs grups d'estrangers que arriben a la ciutat, generalment francesos.

Si el 2009 ha estat un any difícil per a la indústria turística d'arreu, a Madagascar el problema s'ha intensificat pel complicat moment polític que viu el país. El Ministeri d'Afers Estrangers i de Cooperació espanyol fa mesos que adverteix en un comunicat al seu web que encara que la situació a la capital sigui de «relativa calma», no es descarta que es produeixin «nous incidents». A tot això, el comunicat afegeix també que «encara que no s'han produït episodis de violència als principals destins turístics, aquests no són immunes a la inestabilitat política de la resta del país» i recomana «extremar les precaucions, particularment al centre de la capital».

Tanmateix, Luís Benítez, soci de Solo Madagascar, una agència de viatges en línia especialitzada en rutes per l'illa, afirma que tan sols van notar una petita disminució de la demanda entre març i abril, quan la situació política es va complicar amb noves morts violentes als carrers d'Antananarivo. A mesura que han disminuït les protestes i les mobilitzacions, però, les contractacions van tornant a la normalitat, assegura. Amb tot, Benítez assenyala que «no hi ha hagut problemes de seguretat amb cap dels clients durant aquest any».

Madagascar se situa encara, segons fonts oficials, entre els 10 països més pobres del món. Des que el 1960 fou declarat completament independent de França, el país ha passat, a més, períodes polítics de tots els colors, inclòs un cop d'estat l'any 1975, perpetrat pel que més tard seria president electe, Didier Ratsiraka.

SOCIETAT I PROBLEMES COMPLEXOS

El passat divers dels seus habitants, amb influències de religions ancestrals, del cristianisme i de l'islam i el retard evident de la seva economia, basada, en gran mesura, en l'agricultura, el comerç de la vainilla i el pebre, juntament amb un entorn natural inigualable, converteixen Madagascar en una terra única al món. Cada any es descobreixen espècies noves d'animals i plantes amagats en algun dels centenars d'ecosistemes diferents de l'illa. Esculls de corall, selves humides, formacions rocoses espectaculars, platges verges o sabanes interminables, són algunes de les meravelles que resten inalterables als problemes polítics que sacsegen l'actualitat del país.

La conservació de tots aquests entorns, però, depèn en gran mesura de les ajudes internacionals i de la capacitat gestora dels seus governs, fet que preocupa especialistes d'arreu. Precisament, a principis de setembre d'aquest mateix any un vaixell de càrrega amb bandera turca deixava anar al mar 39.000 tones de fòsfor, molt a prop d'una àrea protegida al sud de l'illa, on hi ha un important zona de cria de tortugues marines.

Malgrat els daltabaixos polítics més recents, la pobresa, la falta d'infraestructures i els perills mediambientals diversos, la societat malgaix segueix un ritme de vida particular, lligat al seu entorn natural més proper, com ho feien els seus avantpassats navegants, pirates, aventurers, esclaus o colonitzadors, capaços de sobreviure a les dificultats més extremes, d'un dels últims racons verges del planeta.

Fotos:

- 1 Baobabs centenaris prop de la costa oest de l'illa.
- 2 El llac Anosy, al centre d'Antananarivo.
- 3 Un home seu damunt la sorra dels carrers de Morondava.
- 4 Dos nens juguen davant d'un edifici en ruïnes a la platja de Morondava.
- 5 Petit cobert a Antsirabe, 170 km al sud de la capital.

Fotos:

1
Una de les tanques publicitàries amb el toro d'Osborne (1956) que proliferaven a tocar les carreteres espanyoles.

2
La dècada dels 90 va ser la de la promoció de l'ús del preservatiu, com recorda el «Póntelo. Pónselo» llençat pel llavors Ministeri d'Educació, Salut i Assumptes Socials.

Poques afirmacions són tan irrefutables com aquesta: «hi ha tres coses a la vida de les quals l'ésser humà no pot escapar: la mort, els impostos i la publicitat». La frase és de Sergio Rodríguez (Menorca, 1973) que, des de fa temps, s'ocupa de la més intrascendent d'aquestes i omnipresent en la nostra vida quotidiana a través del televisor, objecte imprescindible o més aviat inevitable –excepte per a *rara avis*– en totes les llars. Aquest diplomata en empresarials i en màrqueting i negocis s'ha especialitzat en el que, fins no fa gaire, se'n deia propaganda i que ara, més moderns, anomenem publicitat. La seva afició addictiva pels anuncis queda provada en una mena de Bíblia virtual sobre aquest món, www.labistoriadela-publicidad.com, un banc de dades creat per Rodríguez que acaba de complementar amb una novetat editorial: *Busqui, compari i, si troba un llibre millor, compri!* El títol homenatja l'exitós eslògan d'una empresa catalana de detergents –Camp, fabricant de Colon–, identificat per sempre més amb l'objectiu de vendre un producte, i s'acompanya del subtítol «Els anuncis que es van quedar en la nostra memòria» (Electa, 2009).

Es tracta d'una altra manera de reconstruir la història, amb campanyes publicitàries com a referents vitals en comptes d'esdeveniments polítics, conflictes bèl·lics, descobriments científics o fites esportives –també molt recurrents–, una opció que l'autor duu a la pràctica a l'hora de fer la seva pròpia presentació: «Jo sóc de la generació de l'EGB i vaig tenir una motxilla Perona. Les nostres mares treien la pols amb Centella, rentaven la vaixela amb un pot blanc amb tap taronja anomenat Mistol, i al sabó de Marsella li deien Lagarto». Més dades? «Els nostres pares conduïen un Seat 131 Supermirafiori, un Talbot Horizon o un Renault 5. Les bicis eren BH i les primeres bames d'esport que vam tenir eren unes Paredes». Informació més que suficient per constatar que Sergio Rodrí-

Inevitable propaganda

«Busque, compare y, si encuentra un libro mejor, ¡cómprelo!», escrit per Sergio Rodríguez, recull totes aquelles campanyes publicitàries que formen part de la nostra memòria col·lectiva.

TEXT: PILI TURON

guez va néixer a la dècada dels 70 i que a la televisió de la seva infantesa-adolescència va veure la Bruja Avería a *La Bola de Cristal*, Mazinger Z, el pit de Sabrina quan se li va descobrir en plena actuació o la dramàtica mort de Chanquete –la primera, perquè les incomptables reemissions de *Verano Azul* el van matar moltes altres vegades.

Els premis i els reconeixements professionals no són el fil conductor de *Busqui, compari i, si troba un llibre millor, compri'!* –centrat exclusivament en la publicitat espanyola–, sinó l'impacte dels anuncis en la memòria col·lectiva. Sigui per la raó que sigui: per eslògans com el popular «¡Anda, la cartera!» exclamat per un nen que també havia oblidat els Donuts, el «*Vuelve a casa por Navidad*» amb què es promociona el torró El Almendro o rimas tan efectives com «*Lorenzo Lamas y el Rey de las camas*», amb què l'actor anunciava els productes de Reig Martí; però també per la música o per cançonetes enganxoses com «*Yo soy aquel negrito del África tropical...*» que cantava la cançó del Cola Cao –recorden?– o «*Las muñecas de Famosa se dirigen al portal...*», per Nadal, és clar; pel sentit de l'humor, amb un exemple recent en el famós «*Amo a Laura*» que l'MTV espanyola va fer córrer per Internet; per la imatge identificativa del producte, com l'enorme silueta del toro d'Osborne; o pel personatge que protagonitzava l'espòt, com ara l'humorista Miguel Gila al capdavant d'una campanya de fulles d'afaitar als anys 60 o, a mitjans dels 80, Stevie Wonder dient allò de «*Si bebes, no conduzcas*».

A part dels incomptables anuncis de productes de consum, també hi ha unes quantes campanyes institucionals incrustades en l'imaginari col·lectiu. De fet, el «*Si bebes, no conduzcas*» pronunciat per Stevie Wonder s'emmarcava en una campanya de la Direcció General de Trànsit per fomentar la conducció responsable i evitar el consum d'alcohol. El 1986, el Ministeri de Sanitat i Consum va fer la primera acció publicitària per informar de la sida; una línia que continuaria als anys 90 amb iniciatives en favor de l'ús del preservatiu amb el lema «*Póntelo. Pónselo*», advertint del risc de contagi de malalties de transmissió sexual i d'embarassos no desitjats. Un altre Ministeri, el d'Agricultura, Pesca i Navegació, va popularitzar el seu pla per conscienciar la població en la prevenció d'incendis amb el «*Todos contra el fuego*» que –entre molts altres i en diferents temporades– van cantar Joan Manuel Serrat, José Antonio Labordeta, La Década Prodigiosa o Barón Rojo. En el currículum publicitari d'aquesta mateixa administració hi ha un altre èxit de popularitat: l'obtingut per un peix de dibuixos animats amb xumet que repetia allò de «*Pezqueñines? ¡No gracias!*».

Aquestes són algunes de les promocions recuperades per Sergio Rodríguez en el seu llibre, on també explica els inicis de l'activitat publicitària a l'Estat espanyol i contextualitza els anuncis dintre del moment històric en què es van emetre. Pel que fa als orígens, l'autor recorda les primeres marques que van decidir publicitar-se de manera sistemàtica a principis del segle XX, entre les quals hi havia les fulles d'afaitar Iberia, el laxant Laxen Busto, els remeis farmacèutics del Doctor Andreu o les pastilles Juanola. Un cop feta aquesta introducció, hi ha un capítol per a cada dècada, partint dels anys 50 i acabant amb els més recents. Respecte a aquests últims, i segurament perquè encara és massa aviat per saber si s'han integrat als nostres referents, Rodríguez fa una aposta personal i prediu «els que es quedaran» –títol del darrer bloc del llibre: entre aquests situa les campanyes «*Amo a Laura*», els nadons que anunciaven Iberia, el popular «*Tú me das cremita, yo te doy cremita*» de l'ONCE o les bombolles de Freixenet dirigides per Martin Scorsese fa dos anys. I segurament l'encerta.

(Continua a la pàgina 6)

3

Reportatge

5 Dominical
Diumenge 27
de setembre de 2009

4

5

6

A sobre d'aquestes línies, a dalt, un clàssic de l'imaginari publicitari generat per La Casera i, a baix, s'anunciava l'edició d'un llibre basat en la sèrie de dibuixos animats protagonitzada per Marco.

Fotos:

3

Una promoció alimentària de la dècada dels seixanta.

4

«Leche, cacao, avellanas y azúcar...», és a dir, Nocilla.

5

Juan Pardo va posar música al famós «Tenia que ser Cheiw», un xiclet molt popular entre els nens dels 80.

6

Una altra campanya institucional, en aquest cas contra la pesca i el consum de peixos petits.

Fotos:

1 Una icona dels anys 80, la campanya de la Direcció General de Trànsit contra el consum d'alcohol protagonitzada pel músic nord-americà Stevie Wonder.

2 El popular nen de Freixenet.

3 El calb més popular a l'Estat, repartint sort per la Loteria de Nadal.

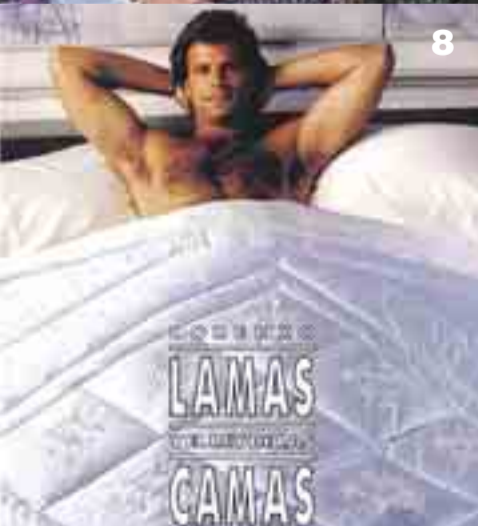
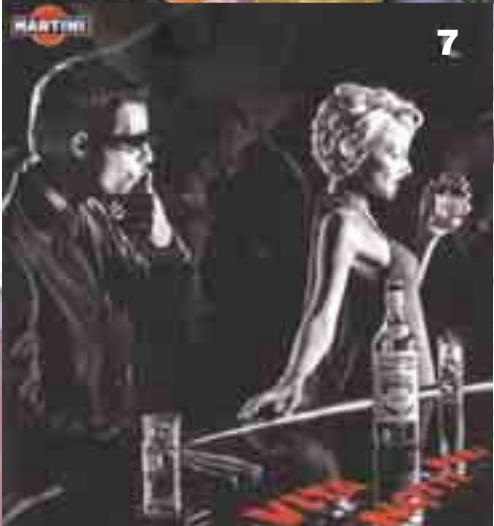
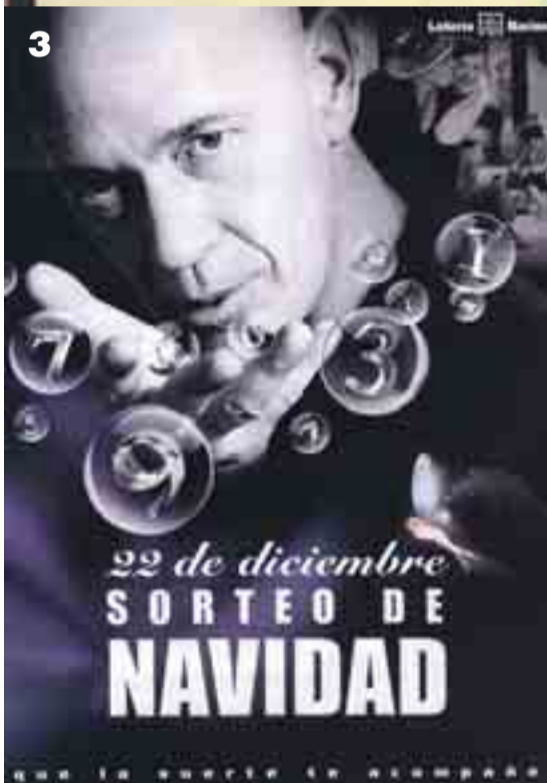
4 Els autors del «cuate, aquí hay tomate».

5 Imanol Arias es va convertir en la cara del brandi de Jerez Magno.

6 «Amo a Laura», tot un fenomen el 2006, demostra el canvi dels temps i l'èxit de campanyes de màrqueting viral.

7 Aquesta campanya de Martini va marcar tota una actitud en la seducció masculina.

8 L'actor Lorenzo Lamas convertit en «el rey de las camas».

Aquesta periodista que ha passat per diversos mitjans, entre els quals Diari de Girona, s'estrena en el panorama literari amb «La memòria de les formigues» (Ara Llibres). Un debut que gira al voltant de les il·lusions i l'amor, en vessant femenina

7 Domicinal
Diumenge 27
de setembre de 2009

“El príncep blau no existeix”

TEXT: MOISÈS DE PABLO FOTO: EDDY KELELE

Iolanda Batallé Prats (Barcelona, 1971), la Iopels amics, és una periodista i editora literària inquieta i viatgera, que ha col·laborat en mitjans diversos com *El Periódico*, la Com o Rac 1. És editora d'infantil a Random House Mondadori. Aquest llibre seu ens enfronta a les il·lusions femenines i a una constant: l'amor com a recerca de la felicitat.

Va estar al Domicinal del Diari de Girona, què creu que va aprendre d'aquella etapa? Vaig conèixer bé un món: Girona i la seva gent, i tota la província de Girona, de la qual em declaro una enamorada total, especialment del Baix Empordà. I vaig aprendre cada setmana a omplir 24 pàgines de reportatges i entrevistes interessants i d'articles de col·laboradors diversos. Dirigir un Domicinal és reinventar-se cada setmana; quan t'agrada escriure és un repete molt motivador.

Darrere tot editor o editora hi ha un escriptor/a que lluita per sortir? Cada editor és un món i cada escriptor un altre. En el meu cas va venir primer l'escriptora que l'editora. És a dir, escric molt abans d'editar, simplement he publicat ara. No crec que es pugui generalitzar a tots els editors la pregunta que em fas.

Si li dic que l'estil em recorda al de Mariel Barbery, a «L'elegància de l'eriçó», amb imatges suggeridores de la misèria i grandesa humana, què em contesta? Que ja m'ho ha dit més d'una persona, i em fa molta il·lusió. Ho celebri. Vaig llegir *L'elegància de l'eriçó* el Nadal de fa dos anys i em va enamorar, i el vaig recomanar i regalar moltíssim. Vaig pensar que era una primera novel·la senzilla i directa, i boníssima per aquesta mateixa senzillesa. I alhora molt profunda i fina...

La Joana deixa una feina liberal per netejar la sorra de la platja: de tant en tant caldria que tothom es netegés una mica, que féssim un reset per recomençar i recomençar-nos? Segurament. Hem creat un món artificial on se'ns exigeix fer de tot, fer-ho bé i sempre fer més. L'ús mercantil que s'ha fet de la felicitat en la societat moderna també ens ha portat a això. La felicitat s'ha convertit en un producte més: sigues feliç. El concepte de la felicitat oriental és l'absència de dolor i, en canvi, a Occident (per interessos) aquesta felicitat s'ha convertit en un suposat estat de gràcia constant. Ens han enganyat. Tot això es reflecteix a la novel·la, on la Joana i la seva família intenten una altra forma de vida per tal d'alliberar-se de moltes d'aquestes pressions. Busquen entendre què ha estat la seva existència fins aleshores, aquest *reset* que tu comentes.

Al llibre hi ha entrevistes amb porters d'edificis, correus electrònics, reflexions i receptes de l'àvia morta: és un calaix de sastre de la seva pròpia ment? Més que un calaix de sastre, aquestes línies o veus que comentes són diferents elements de realitat i alhora graus diferents d'explicar el mateix: el sentit de l'existència. La novel·la reivindica les relacions intergeneracionals com a fet important en les nostres vides. Per això aquest gran ventall de secundaris de totes les edats. Sempre

m'han fascinat els bons secundaris. *La memòria de les formigues* és un mosaic de secundaris que m'he divertit molt escrivint: el Jack Patata, l'Encarna dels peixos i dels pans, el Josep dels cocos, el senyor blanc de Namíbia que fa de porter a Barcelona, la Merlina, el Jofre, la Neus...

Plana sobre la novel·la l'amor: l'amor ens trastoca la vida, ens fa feliços o conscients de la infelicitat? El príncep blau no existeix, ni la princesa blava tampoc. No existeix ningú que pugui omplir les necessitats totals d'un altre; ni s'hauria de buscar. El que sí existeix és l'amor en infinits registres. Em preguntes si l'amor ens fa feliços o conscients de la infelicitat? Això depèn de cada persona. A la Joana l'amor l'ajuda a viure, estimar. Sobre la infelicitat, diria que aquesta té molt a veure amb la resistència de cadascú a acceptar la realitat, però això només és una sospita.

Com influeix la literatura infantil en el seu estil, en aquestes pàgines hi ha diferents contes per a nens i grans, oi? Sempre m'han fascinat els contes clàssics. Segurament aquesta fascinació es reflecteix en algun dels contes que la Joana escriu a la seva filla Maria per quan aquesta sigui més gran. Especialment en el Conte de fades per a nenes subtilment

maltractades. Però no crec que siguin contes, els d'aquesta novel·la, per a nens i grans. Són contes per a grans.

Explicu'ns el costum més estrany d'un escriptor que hagi patit i que es pugui dir en públic. Com diria Bartleby: preferiria no fer-ho.

Per escriure s'ha de patir o s'ha de disfrutar? No s'ha de fer res en especial, s'ha d'escriure i després cada escriptor viu el procés com pot. Jo cada vegada en gaudeixo més. Em poso a escriure i el temps real desapareix, de vegades passen mil hores i ni me n'adono. Surt del meu món i ja és de nit. I això enganxa. Escriure és una addicció.

De la maternitat, diu que fa créixer diversos cors, aprenem a mirar amb els ulls del fill-a? Imagino que cadascú n'aprèn el que n'aprèn. Jo n'he après a viure el moment i a ser més conscient de qui sóc i de les meves limitacions. N'aprinc coses noves cada dia. Ser mare és per a mi el millor del món.

Si tingués la seva protagonista al davant, la Joana, què creu que li diria ella a vostè? Que netegés la sorra de la platja i observés i escoltés què hi passa.

“

La felicitat s'ha convertit en un producte més: sigues feliç. El concepte de la felicitat oriental és l'absència de dolor i, en canvi, a Occident (per interessos) aquesta felicitat s'ha convertit en un suposat estat de gràcia constant. Ens han enganyat

”

Fotos:

1

Avui ja no és estrany veure als passadissos de l'hospital Doctor Josep Trueta infermeres amb portàtils incorporats als carros de cures.

Al'hospital Josep Trueta de Girona el primer ordinador hi va arribar l'any 1986. Fa poc temps per a algunes coses i moltíssim per a d'altres, com l'avanç de les noves tecnologies. Vint-i-tres anys més tard, totes les mirades se centren en el projecte del nou hospital, que si tot va com es preveu s'ha de començar a construir a principis de l'any que ve. Després, l'actual anirà a terra, ja està decidit. Però els anys que han de passar perquè tot això es faci realitat són una eternitat si es tornen a mirar des de l'òptica de les noves tecnologies i, afirmen els gestors del centre de referència gironí, hi ha actuacions que no tenen espera: des del mes de juny, una inversió de més d'un milió d'euros està submergint de ple dins l'intangible univers digital les històries clíniques dels pacients, les imatges de les proves diagnòstiques i la manera de treballar de tot el personal sanitari. I aniquilant, a poc a poc, les tones de paper i de plaques radiològiques que cada any generava el Trueta. Tot plegat, en el marc d'un projecte de modernització de tots els hospitals que dirigeix l'Institut Català de la Salut (ICS), l'empresa pública del Departament. Projecte que, per fer-ho més enrevessat, convergeix alhora amb el d'història clínica compartida i amb el de recepta electrònica que el Govern català està implantant a tots els centres de salut del territori. Un salt de gegant que és tan complicat d'entendre com, quan els gestors expliquen què passarà a mitjà termini, senzill de relativitzar.

El divendres 12 de juny del 2009 va ser el «dia D» a l'hospital Trueta. Després de mesos de preparatius (instal·lació de xarxes sense fils, quadres electrònics, monitors, ordinadors...) i de les experiències d'alguns altres hospitals de l'ICS, engegava un nou sistema informàtic que, sota les sigles SAP (Sistemes, Aplicacions, Productes), demanava a metges, infermeres i resta de professionals sanitaris del centre canviar algunes formes de treballar i posar en la seva feina els cinc sentits. Com sempre, de fet, però teclajant i clicant més que mai, canviant el bolígraf per la pantalla. Des d'aleshores, i cada vegada amb més detalls, les dades i l'historial complet de cada pacient que passa per l'hospital es poden veure concentrades en una pantalla d'ordinador, i les imatges de totes les proves que se'ls han fet es poden examinar, ampliar i comparar només prement una tecla. Des de llavors, és habitual veure les infermeres corrent pels passadissos amb un portàtil als carros de cures i es van esfumant les anomenades planxetes, una espècie de carpetes amb tot de papers enganxats per mitjà d'un gran clip que durant anys i panys han recollit les dades clíniques dels malalts. Ara, els quatre ordinadors que hi havia a cada planta s'han reproduït com bolets. Un canvi força radical que alguns s'han pres millor que d'altres, però que, explica l'ICS, augmenta exponencialment la qualitat i la seguretat de la informació dels pacients.

Hospital vell, tecnologia punta

El Trueta es digitalitza abans que el nou Trueta sigui una realitat

TEXT: ROSER REYNER FOTOGRAFIA: MARC MARTÍ

«Sabem que és un procés feixuc per als professionals, però suposa unes grans millores. I un dia allò que els requereix més feina, que és picar-ho tot amb el teclat de l'ordinador, ni serà necessari». Qui parla és el doctor Rafael Gràcia, que a banda de ser el gerent de l'ICS a Girona, també és el màxim responsable de la implantació del projecte Argos, que té l'ambició objectiu de modernitzar l'ICS a tot Catalunya i que per a això inclou tant el SAP (la història clínica electrònica) com, en paral·lel, un programa de cures per infermeria anomenat Gacela i un de prescripció i dispensació de fàrmacs batejat com a Silicon. L'Argos ja és una realitat als hospitals Germans Trias i Pujol de Badalona, Verge de la Cinta de Tortosa, Joan XXIII de Tarragona, de Viladecans i Trueta. Abans de finals d'any s'introduirà a la Vall d'Hebron, a Bellvitge i a l'Arnau de Vilanova de Lleida. I al juny que ve tothom treballarà amb el nou sistema, que a més estalviarà cal·ligrafies incomprensibles i unificarà nomenclatures.

El Trueta està passant, doncs, d'utilitzar l'ordinador únicament en el marc de la gestió i dels informes clínics, a introduir a la xarxa tota la informació que es genera a l'hospital; que alhora pot ser consultada des de qualsevol punt del centre per qualsevol professional sanitari, que tindrà dret a obrir més o menys carpetes de la pantalla que es trobi davant seu en funció de les responsabilitats que tingui.

En el cas dels metges, ara funcionen amb el que s'ha anomenat estacions de treball, específiques per a cada unitat de l'hospital i a les quals entren un cop han introduït la seva clau de pas a l'ordinador. Per exemple, l'estació de treball d'Urgències, la d'Hospitalització o la de Quiròfans. En connectar-se a aquestes estacions, l'es-

pecialista hi visualitza un llistat de tots els pacients que hi ha a la unitat i, clicant sobre cadascun d'ells, pot informar-se del seu historial clínic complet, de l'estat en què es troben en aquests moments a l'hospital, de les proves o intervencions quirúrgiques de què estan pendents, de les cures que se'ls estan practicant, de les últimes mesures de les seves constants o dels fàrmacs que estan prenent. També pot examinar les proves diagnòstiques que se'ls han practicat, i això és possible perquè des de fa uns anys s'han anat digitalitzant radiografies, TAC, ecografies i altres exàmens mèdics.

En paral·lel, i des del moment en què un pacient ingressa al centre hospitalari, les seves dades queden connectades a l'aplicatiu de cures d'infermeria i al de farmàcia, de manera que tothom sap que aquesta persona és dins l'hospital i comença a treballar per a aquest pacient. I, aprofitant que totes les dades són dins la xarxa, els gestors tenen molt més fàcil comprovar quines intervencions són les més cares per temps i per diners, quines són les àrees en què més cal millorar, o les estadístiques i els perfils dels pacients que diàriament entren a Urgències, per posar-ne alguns exemples. Alhora, el centre de referència gironí també comparteix informació amb els altres hospitals i centres de primària de l'ICS, i en breu ho farà amb els hospitals que no gestiona aquesta empresa pública, en el marc del projecte d'història clínica compartida del Departament de Salut, que permetrà que tots els centres catalans puguin visualitzar els informes clínics de tots els pacients de Catalunya.

Tot plegat està requerint reforçar la xarxa Wi-Fi del Trueta —si totes les dades són digitals, menys que mai es pot permetre que la xarxa caiqui—, que hi hagi una sèrie de persones dedica-

des exclusivament a escanejar el mastodòntic arxiu d'històries clíniques emmagatzemades a l'hospital i que contínuament es vegin cartellets als passadissos on s'anuncien jornades de formació en el nou sistema dedicades a uns o a altres professionals.

DES DELS ULLS DELS PACIENTS

Però, què està suposant tot plegat des dels ulls dels usuaris de l'hospital? Segons Gràcia, molts avantatges: Que el centre disposi, sigui quin sigui l'estat en què arribi el pacient, de tota la seva informació sempre que se'l pugui identificar; que aquesta informació garanteixi més seguretat i celeritat en la pràctica clínica, i que totes les gestions siguin per via electrònica, que estalvien al malalt haver de tragar sol·licituds, horaris de visites, peticions i resultats de proves diagnòstiques.

Un exemple dut a l'extrem. Una persona arriba inconscient a Urgències de l'hospital Trueta. Abans, o sigui fa només uns mesos i per imprescindible que pugui semblar, poques coses se'n podien conèixer encara que se l'identifiqués si aquest pacient no anava acompanyat. I això condicionava irremediament l'atenció que se li donava. Avui, sabent qui és i si es tracta –de moment– d'un usuari de l'Institut Català de la Salut, es pot tenir immediatament accés a tota la seva història clínica i a la resta de les seves dades, de manera que no és necessari preguntar, ni a ell ni a ningú, quins medicaments està prenent, si pateix alguna al·lèrgia, quantes vegades l'han operat o si té cap malaltia de base.

Segon pas. Mentre és a Urgències, la infermera li mesura les constants i introdueix les dades a l'ordinador, on també apunta els fàrmacs que, a petició del metge, se li han administrat en primera instància. Abans, això quedava plasmat en un paper, i els papers se sumaven i se sumaven en carpetes amb els noms dels usuaris «que qualsevol persona que dugués una bata blanca podia consultar», apunta el doctor Gràcia.

Tres. El metge visita el pacient que ha arribat inconscient a Urgències, i decideix que cal fer-li un seguit de proves per poder dur a terme un diagnòstic clar. Ho demana a través de l'ordinador, i els encarregats de practicar aquestes proves reben la petició a l'instant. També per via electrònica, el zelador sap que ha d'anar a recollir el pacient i traslladar-lo fins al punt on se li practiquen les proves. El metge que ha atès el pacient inconscient pot consultar a través de la seva estació de treball si ja se li ha fet la prova o no (ho indiquen una espècie de semàfors que

es posen de color verd o bé vermell), i un cop la resposta sigui sí, pot visualitzar-ne el resultat i les conclusions que n'han tret els especialistes.

Després, el metge d'Urgències fa un diagnòstic i decideix ingressar el pacient. Ho apunta a

l'ordinador, que immediatament busca llit al malalt. En paral·lel, les infermeres de planta i el servei de farmàcia saben que hi ha una nova persona que cal atendre. I els dies següents els especialistes de la unitat on es recupera el pacient van fent-li el seguiment a través de l'estació de treball d'aquella unitat concreta.

Quan sigui a casa, el pacient que un dia va arribar inconscient a Urgències, un altre dia s'haurà d'anar a fer una visita rutinària a l'especialista del Trueta. Agafarà la seva targeta sanitària i la introduirà en un lector que hi ha a la sala d'espera de consultes externes de l'hospital. Aleshores, el metge que l'ha de visitar sabrà que ja és a la sala i, com sempre, podrà veure quins medicaments està prenent i les últimes proves que se li han fet. I el dia que el pacient vagi al seu CAP, el metge de capçalera sabrà tot el que ha passat a l'hospital, i a la inversa.

Tot plegat pot semblar ciència-ficció per a alguns, o un sistema imprescindible des de fa temps per a d'altres. El cas és que en els propers mesos s'anirà fent més i més habitual, i els papers, les plaques radiològiques i les històries clíniques s'aniran convertint en testimonis de temps passats i aniran sent destruïts quan hagin passat els anys que estableix la llei. Però el que avui és novetat aviat també serà història. Així ho assegura el doctor Gràcia, que sorprèn explicant les novetats que depara el nou Trueta.

UN ORDINADOR PER A CADA MALALT

En un moment en què els centres educatius comencen a tenir un ordinador per alumne, no ens ha de semblar estrany, diu Gràcia, que el nou hospital de referència gironí tingui un ordinador a la capçalera de cada llit, on probablement es podrà mirar la televisió tan fàcilment com introduir les constants de cada pacient i consultar el TAC que li han fet unes hores abans. Tot canvia a una velocitat molt ràpida, insisteix Gràcia, que assegura que amb les tecnologies d'avui dia ja seria possible que cada usuari pogués consultar les seves dades clíniques per Internet. «Això és ara a les mans del Departament de Salut», diu el gerent de l'ICS a Girona, que també apunta que la robòtica i la informació per via de la veu seran els gran protagonistes dels sistemes sanitaris del futur.

De moment, els professionals del Trueta van adaptant-se poc a poc als grans canvis que d'aquí a pocs mesos acabaran de consolidar-se al centre, i que els usuaris haurien de notar. Hi haurà temps, encara que tot vagi tan ràpid, per fer balanç de com està funcionant tot plegat.

Fotos:

2 A l'estació de treball de cada unitat del centre hi ha informació completa sobre tots els malalts ingressats.

3 Els electrocardiogrames ja no s'imprimeixen, sinó que es veuen en pantalla.

4 Les ecografies i la resta de proves diagnòstiques ara es visualitzen, s'amplien i es comproven des de l'ordinador.

5 L'impressionant magatzem d'històries clíniques del Trueta. Diverses persones es dediquen exclusivament a escanejar-les.

6 Imatge de l'escaneig d'un document.

7 A les consultes externes, els pacients ja fan servir la targeta perquè una màquina en registri l'arribada.

Rafael Gràcia era director de l'hospital Trueta fins a principis de juliol de l'any passat, quan va ser nomenat gerent de l'Institut Català de la Salut a la regió de Girona, cosa que inclou l'hospital i la primària. A més, lidera el projecte de modernització de l'empresa pública a tot Catalunya

“Al nou Trueta cada pacient tindrà un monitor al llit”

TEXT: ROSER REYNER FOTO: MARC MARTÍ

Coneix de dalt a baix el projecte Argos, que està renovant informàticament el Trueta i tots els hospitals de l'ICS. El coneix tan bé que costa seguir-lo quan se submergeix en les sigles, les estacions de treball, els rols dels treballadors i els sistemes operatius. Per davant de tot, però, Gràcia deixa clar que el Trueta no podia esperar a modernitzar-se.

Que totes les dades estiguin en xarxa té molts avantatges, però també pot fer dubtar els usuaris sobre qui i com té accés a informacions sobre ell. Al contrari. La informació serà més segura. Cada professional podrà tenir accés a unes dades concretes en funció de la seva feina, el seu rol. En canvi, abans, qualsevol persona amb una bata blanca podia anar a una planta i demanar a les administratives les carpetes amb les històries clíniques dels pacients, o agafar-les directament. Sembla estrany, però de fet era així.

Com ho estan rebent els professionals? Tots els canvis costen, i hi ha la por al canvi. Hi ha qui s'ho pren millor i qui s'ho pren pitjor. Som conscients que és un canvi feixuc, però també cal saber els avantatges que comportarà. Hi ha persones que s'estan esforçant per aprendre ràpid el funcionament del SAP i aquesta és la línia. I el principal entrebanc, que és haver de teclejar molt, d'aquí a un temps ja no ho serà perquè hi haurà formes més ràpides de fer-ho, com les eines de reconeixement de veu.

En un principi, pot generar problemes com allargar el temps d'espera o generar errors informàtics? Fa molt temps que ens preparam per a això i altres hospitals han passat abans per l'experiència. Tots els canvis porten complicacions, però es fan còpies de seguretat de les dades i se sap perfectament qui i quan ha entrat en una informació o l'ha modificat. Busquem ser més eficients.

El nou programa pot canviar rols professionals? Reduir plantilles? No reduïrem la plantilla, de moment ens conformem a mantenir els mateixos professionals que hi ha a l'hospital, només hem contractat tres informàtics. Tot i això, és veritat que alguns canviaran la seva feina. Per exemple, zeladors que es dedicaven en bona part a traslladar històries clíniques o personal administratiu que les arxivava. Aquestes persones podran dedicar-se més a altres tasques o es recol·locaran.

Què està sent el més difícil de la implantació del SAP? El més difícil ara és anar-hi introduint tota la informació que hi ha en paper.

Quan es podrà dir que aquest sistema funciona al complet al Trueta? Ara ja funciona a totes les unitats menys en una: l'única estació de treball que ens falta per desenvolupar és la de la unitat de parts a tots els hospitals de l'ICS que ja van amb SAP. Però el juny de l'any que ve, el sistema ha de funcionar a tots els hospitals al 100%.

I a primària? A primària es funciona amb un altre sistema, l'e-CAP (abans, e-CHOS) que podríem dir que «parla» amb el SAP, de manera que les informacions dels uns les poden llegir les dels altres. Els requeriments dels professionals amb relació a les prestacions de l'e-CAP faran que aquest sistema no pugui suportar la càrrega tecnològica que suposa aquesta millora. Pot ser que els responsables de l'e-CAP es plantegin en algun moment fer un canvi.

Quan els usuaris també podran tenir accés a les seves dades? De fet, ara ja ho podrien fer, tindrien possibilitats tecnològiques de fer-ho. Però això és decisió del Departament de Salut i s'ha d'estudiar la millor fórmula. Jo crec que aquesta fórmula seria el DNI electrònic, que en un futur hauria de permetre a tot ciutadà accedir no només a la seva història clínica, sinó a totes les informacions que facin referència a ell.

Amb el nou Trueta, què caldrà canviar de

tot això que s'està fent ara? No caldrà canviar res, però segurament serà ben diferent. Estic segur que a cada llit hi haurà un monitor, que serà alhora un ordinador per al personal sanitari i una televisió per al pacient. Així, no caldrà que les infermeres i els metges vagin amb ordinadors portàtils.

Quines sorpreses tecnològiques ara impensables podrà dur-nos el futur? Moltes. Però, sobretot, tres coses. La primera és que les intervencions quirúrgiques cada vegada seran menys invasives, i més dutes a terme per la robòtica. Un robot et fa un tall exacte de quatre centímetres i de la profunditat que li dius. La segona és que les proves diagnòstiques, en la meua opinió, acabaran sent totes no invasives. És a dir, hi haurà unes màquines que permetran veure tot el cos sense haver-hi de fer res més, no caldrà introduir tubs o estris a dins del cos per explorar-lo. I una altra cosa molt important serà la veu, que anirà eliminant la feina de teclejar. Amb la veu, en un futur, s'introduiran les dades a la xarxa.

Així doncs, també haurà de canviar el paper del metge... Penso que, en un futur, el metge es convertirà en gestor de coneixement i en promotor de la salut. És el que haurà de donar ordres per tal que aquesta executi o faci el que cal executar. Tindrà més temps per dedicar-se a això.

“

Abans, qualsevol persona amb una bata blanca podia anar a una planta i demanar les carpetes amb les històries clíniques dels pacients. Ara cada professional podrà tenir accés a unes dades concretes en funció del seu rol

”

Els Vins de la Terra de Formentera guanyen prestigi amb tres nous productes del celler Terramoll

L'escumós negre Pétillant sorprèn els entesos per la seva amorosa agressivitat i caràcter únic. Es Monestir està elaborat amb Monastrell de peu franc i el Primus és un blanc de barrica

TEXT I FOTOGRAFIA: SANTI COLL

El clima de Formentera és especial. També ho és la seva gent i el paisatge. Des de l'any 2000, el celler Terramoll treballa amb aquests ingredients i amb les virtuts de la seva terra per extreure vins de marcat caràcter mediterrani però amb segell propi. Fruit d'aquest esforç han sorgit, en els darrers mesos, tres nous productes –Pétillant Noir, Es Monestir i Primus– que s'afegeixen als vins de Terramoll que tan bona acollida han tingut en el mercat estatal i estranger.

L'explotació de les Pitiüses, dirigida per Xavier Àlvarez, té com a director tècnic i assessor l'enòleg empordanès Jaume Serra, un professional reconegut i inquiet que sempre busca nous camins per trobar productes amb valor afegit. Un altre empordanès, el dissenyador figuerenc Àlex Gifreu, és l'autor de bona part de l'etiquetatge dels productes de Terramoll.

El Pétillant és un cava negre molt especial i únic. Sorgeix de les varietats Merlot i Cabernet Sauvignon que es van plantar a la propietat l'any 2000. És un producte innovador que parteix del tiratge del vi jove negre. Aquest vi base ha evolucionat en barriques noves de roure hongarès i francès. El tiratge consisteix a posar sucres i llevats dins de l'ampolla, d'aquesta manera es fa la segona fermentació de l'escumós com la del mètode Champenoise tradicional. Al cap de nou mesos se'n fa el desgorjament i el producte ja està llest per sortir al mercat.

Es Monestir és un punt i a part. És un orgull per als formenterencs. Està fet amb raïms Monastrell de vinyes velles de peu franc, situades a la part alta del Pilar de la Mola. Terramoll les té llogades als pagesos de la zona. Allà no va arribar la fil·loxera, les vinyes són cent per cent autòctones. Terramoll n'ha tret al mercat un miler d'ampolles i s'han exhaurit totes. Amb el Pétillant ha passat el mateix.

UN PAS ENDAVANT

El celler Terramoll va ser conegut en els seus inicis per la seva línia de vins joves (El blanc Savina, el rosat jove, el Joven Barrica –negre– i el Terramoll negre). Ara ha fet un nou pas endavant amb el vi blanc de barrica Primus. Elaborat amb Viogner –la base del cupatge–, Malvasia i Garnatxa blanca. És un vi que s'avé molt amb alguns productes gastronòmics típics de l'illa, com el formatge d'ovella, els fregits de xai, o la sobrassada. També tindrà molta acceptació en altres indrets on els blancs d'aquestes característiques són ben apreciats pels consumidors.

NOVA WEB

El celler també treballa en la propera posada en servei d'una completa plana web, amb l'adreça www.terramoll.es, en la qual s'explicaran totes les característiques de les vinyes i els vins amb facilitats per adquirir-ne els productes per part dels compradors.

JAUME Serra Enòleg i director tècnic del celler Terramoll

“Es Monestir és el paisatge de Formentera”

El Pétillant és un cava negre. No n'hi ha gaires, de productes com aquest en el nostre entorn.

No es pot parlar de cava perquè Formentera no forma part de la DO Cava, però sí que podem parlar d'un vi escumós de qualitat elaborat pel mètode tradicional, a l'illa de Formentera i amb la particularitat que és un cava negre. Aquest fet sorprèn una mica tothom perquè els únics escumosos negres de qualitat fets pel mètode tradicional són australians. Mentre l'elaboràvem, ens vam trobar que la combinació del taní d'un vi negre macerat amb la seva pell i amb el gas ens donava una força lleugerament

salvatge, rabiosa a la boca. Aleshores el que vam fer va ser afegir-hi licor d'expedició per amorosir-lo. El resultat final és el d'un producte únic, que no té gaires comparacions i que a Formentera, un lloc on hi ha molts turistes italians, ha tingut un èxit brutal.

Es Monestir és un vi modern però fet amb raïms de vinyes molt velles. Com ha sorgit?

És un vi del qual em sento molt orgullós. Ho estic de tots els que hem elaborat al celler Terramoll perquè la seva qualitat i el seu èxit comercial així ho demostren, però aquest, concretament, és un gran

ambaixador de la terra on s'està elaborant. Es Monestir és el paisatge de Formentera. Un dia, el sommelier Josep Roca, al qual li tinc un gran respecte personal i professional, va venir a visitar-nos. Va tastar els nostres vins. Teníem aquest Monastrell elaborat tot sol i, després de tastar-lo, em va dir,

ELS NOUS PRODUCTES

PÉTILLANT NOIR

Cava negre
50% Merlot
50% Cabernet
12,5° vol.

ES MONESTIR

Negre 2007
Monastrell 100%
14,5° vol.

PRIMUS

Blanc barrica
Viogner,
Malvasia i
Garnatxa
12,5° vol.

sorprès: «no sabeu el que teniu aquí».

L'altra novetat és el Primus, un blanc de barrica de nivell.

Aquest és un vi més tècnic. Als enòlegs ens agrada molt elaborar-los perquè, si es fan ben fets, el resultat és excel·lent i evolucionen bé, amb el temps, dins de l'ampolla.

Les produccions de la gamma Terramoll van en augment.

Sí, però estan limitades per la disposició de vinyes i per les peculiaritats del territori. Per exemple, som conscients que a Formentera estem fent un dels vins joves més cars d'Espanya, a causa dels costos de producció i els ports. La sorpresa nostra és que a principi d'agost, quan encara la part forta de la temporada turística no havia arribat, el rosat i els blancs joves ja estaven esgotats, quan són vins que es venen de celler entre 13 i 14 euros.

Reportatge

11 **Dominical**
Diumenge 27
de setembre de 2009

Fotos:

1 Les vinyes del celler Terramoll estan situades a la zona del Pilar de la Mola de Formentera.
2 L'enòleg Jaume Serra, en el seu laboratori de treball.

El vi Camí de Cormes

Criança 2006

Agustí Ensesa Bonet

Escola de
Tastavins
del Gironès

La varietat Carinyena anomenada Lavui Samsó és encara majoritària a l'Empordà. Infravalorada altres temps, en vinyes velles conreades a llocs adients pot donar excel·lent qualitat de vi. Camí de Cormes és un vi fet 100% amb aquesta varietat de vinyes centenàries, als voltants de Mollet de Perelada. De color cirera fosc amb aroma expressiva, varietal, que recorda la fruita madura, espècies i notes de fusta de bona criança. En boca és potent, carnós i amb tanins que s'afinaren durant un temps a l'ampolla. Producció limitada que es posarà a la venda a finals d'octubre. Preu aproximat: 10 € l'ampolla.

El celler elaborador: Roig Parals, a Mollet de Perelada, és la continuació per part de Santi Roig i Mariona Parals del cultiu de la vinya i l'elaboració de vins començada pels seus avantpassats; ara és la quarta generació. Treballen unes 14 hectàrees i les parcel·les més antigues daten de 1896, on hi ha plantada Carinyena. També elaboren vins amb Cabernet Sauvignon i Merlot i blancs amb Moscat, Macabeu i Garnatxa. Emparats per la DO Empordà. Més informació i comandes a lworld@botmail.com.

El luxe del bonítol

CAIUS APICIUS GASTRÒNOM

Deia Cunqueiro fa trenta i tants anys en *A cocina galega* que el que més li agradava del bonítol era la ventresca, rostida; però es queixava que en la seva terra gallega llavors no havia manera de gaudir-ne, perquè, segons ell, ni sabien treure-la ni sabien rostir-la. És cert que, en aquells temps, per menjar-se una bona ventresca de bonítol rostida el millor era fer una volta pel País Basc.

Cunqueiro posava en segon lloc de les seves preferències tonyinaires—després de la ventresca i abans de l'escabetx—el bonítol en conserva, en oli d'oliva. I no només per raons de gust, sinó fins i tot estètiques. Però, pel que fa a mi, la glòria del bonítol és la que resulta d'unir les dues primeres eleccions Don Álvaro; vull dir que el que m'encanta de veritat és la ventresca... en conserva.

ACLARINT CONCEPTES

Un parèntesi per aclarir termes. Quan parlem de bonítol ens estem referint a la tonyina blanca o bonítol del nord. Bonítol: tonyina blanca, llavors. El gastrònom basc José María Busca Isusi va deixar escrit que, simplificant les coses, el consumidor «diu tonyina a tot peix de la família dels túnids que tingui les seves carns vermelles, i bonítol al que les tingui blanques». Faltaria la tonyina més freqüent en les conserves, la tonyina clara o *yellowfinn*, que no es captura ni amb línia al Cantàbric ni a les almadraves de l'Estret, sinó en aigües més llunyanes.

I la ventresca és la part ventral d'aquests peixos, també anomenada *ijada*, *armilla*, *mendreska* i, segurament, de moltes més formes, segons el lloc. Avui és el més apreciat de la tonyina, encara que em figuro que aquesta estima és més aviat recent; la ventresca—part especialment rica en greix d'un peix blau, és a dir, gras, com la tonyina—sona més a menjar de pescadors, que sempre van tenir molt bona boca, que de gurmets de salons decimonònics.

Tornem a la nostra ventresca de bonítol en conserva. Parlo de la de bonítol, perquè sóc dels que opinen que la carn del bonítol o tonyina blanca és més fina que la del seu gran parent la tonyina ver-

mell; a la qual, a més, seria millor deixar en pau, a veure si es recupera l'espècie de la voracitat nipona i la sobrepesca espanyola.

Aquí sí que un obre la llauna i ha de dedicar una llarga mirada al seu interior: val la pena. Parlo, és clar, de llaunes o pots de cases acreditades per la qualitat de les seves conserves. Una bona ventresca apareix amb un aspecte net, uniforme, a punt per separar-se en làmines fines i senceres. Veuran que, últimament, les bones marques de conserves cuiden moltíssim la presentació interior. No només la ventresca, o el bonítol; les sardines, els musclos, les cloïsses, les escopinyes... Tot ve tan ben col·locat a la llauna que fins i tot gairebé sap greu desfer un treball tan ben fet... si no fos perquè qui posa tanta cura en la presentació d'una cosa que el client no veu fins que obre la llauna també la posa, per descomptat, en la selecció de la matèria primera, l'elaboració...

Que tot això té un preu? Per descomptat. Però s'ho val. Una bona ventresca de bonítol en oli d'oliva és una de les joies del magnífic rebost espanyol; una joia que, lamentablement, no sembla gaire coneguda. Jo no puc resistir-me a la temptació quan, en els prestatges de les conserves, veig la ventresca d'una marca prestigiosa. A casa, després d'obrir-la amb cura de no tallar-me, escorro la ventresca, la divideixo en làmines i li poso una mica d'oli verge. Després vaig al rebost, obro una llauna de piquillos de Lodosa, trec els que considero necessaris i els passo breument per la paella, només per donar-los temperatura, amb una mica d'oli lleugerament aromatitzat amb all i unes gotes de vinagre dolç. Distribueixo ventresca i piquillos als plats, obro un Rueda o un Valdeorras ben fresquet i procedeix, alternant acuradament ventresca, piquillo, trosset de pa, glop de vi... Tenia raó Don Álvaro: la ventresca i la conserva. Traduït a la data actual: la ventresca en conserva. Sense desmerèixer, però per res, la ventresca rostida; ningú vulgui llegir el que no s'ha escrit. Però la ventresca en oli d'oliva és tan maca, tan fàcil de preparar, tan bona... Investiguin; ja m'ho explicaran.

LLAMBILLES · GIRONA · PUIGCERDÀ ·
VISITENOS ALS NOSTRES 3 PUNTS DE VENDA.

de 60 anys al servei de l'hoteleria, el comerç i la indústria.
de 3.000 m2 de servei de venda.
de 7.000 m2 de magatzem.
de 20.000 referències en
artículos d'un sol ús,
neteja i sanejament,
parament i estris de cuina,
manutenció i ordenació,
material d'oficina,
elements de protecció individual.

assessorament, disseny i personalització d'articles.

www.masegur.cat

CENTRAL LLAMBILLES
Tel. 972 46 92 00 - info@masegur.cat

URBANCASH GIRONA
Tel. 972 20 27 49 - urbangirona@masegur.cat

DELEGACIÓ PUIGCERDÀ
Tel. 972 88 44 61 - puigcerda@masegur.cat

Jaume Fàbrega

«Bona Vida»
<http://blocs.mesvilaweb.cat/jaume-fabrega>

Entre la paella i el risotto

Els territoris de parla catalana es corresponen a un país d'arròs

Ara la moda són els risotti (que s'escriu així, en plural, i es pronuncia amb essa sonora, no pas amb sorda, com fan els espavilats de la Corpo). Els cuiners s'han posat a fer-ne, sovint amb més bona intenció que traça; alguns arriben a ser veritablement fastigosos. Al capdavant, un risotto és l'antítesi d'un arròs català-valencià-mallorquí. Es fa amb ceba, sense tomàquet, amb vi blanc, amb mantega, es va remenant a fi que quedi enganxós, «cremós», en diuen els cuiners més fins –i carregat encara amb més mantega i formatge. Tot i que a Itàlia, certament, n'he menjat de memorables, però no pas cada dia, ja que arriba a enfiar. Amb tot, n'hi ha de molt bons amb «funghi» (bolets), «ai tre formaggi», etc.

La paella, com és sabut, és un dels plats més apreciats pels turistes, que ells identifiquen amb la «cuina espanyola» (és a dir castellana). És un fet que Espanya se l'ha apropiat, tot i que la «paella» que es fa fora de València és ben diferent de l'original.

Si l'arròs a la valenciana –la internacionalment famosa Paella– es caracteritza per l'esclat del seu color groc, aconseguit tradicionalment amb safrà, el nostre mapa d'arrossos, de fet, és tricolor: el blanc (propi dels arrossos bullits), el groc (color de la Paella) i el negre, propi d'un típic arròs de tots els Catalans. I, és clar, tota la gamma de marrons, pròpia dels arrossos a la cassola i dels arrossos bruts de Mallorca. Sense oblidar tocs de roig dels arrossos valencians «amb capetes de torero» (pimentó o pebrot) o rodells de tomata (al forn).

UNA GRAN VARIETAT

Aquest arc mediterrani peninsular o, per dir-ho inequívocament, els territoris de parla catalana, és, indubtablement, un país d'arròs. Algun d'aquests plats –com la Paella– certament, constitueix el plat nacional i popular que més identifica la cuina nacional dels Països Catalans... I Espanya, que no té, pel que sembla, un altre plat per representar-la. Arròs en paella, a la cassola, al forn, a banda, rossejat, caldós, sec, brut (com el de Mallorca, servit en sopera, deliciós), de peix, de carn, de caça, de mar i muntanya, de verdures, en sopa, de caire monogràfic, sigui amb un ingredient de mar, d'horta, de caca o de corral: el repertori de preparacions i receptes és, sens dubte, el més extens de qualsevol país d'Europa i, fins i tot, gosaria a dir, del món. Perquè el fet que els orientals, caribenys, etc., consumeixin molt més arròs que nosaltres, no ens ha de privar de veure que ells, en general, el mengen blanc, com a guarnició. No oblidem, però, els risotti italians o els pilafs turcs i orientals, també remarcables. El negre és un dels colors més originals de l'arròs: arròs fosc de l'Empordà (sense tinta, però amb ceba enfosquida) i arrossos i paelles amb tinta, o amb faves, recursos per a l'obtenció del sorprenent bru intens.

A casa menjàvem pràcticament arròs cada dia, formant part de l'«arròs i fideus» de l'escudella. Com era general a les cases de pagès l'«arròs a la cassola» era molt estimat, i es considerava un plat de festa, de diumenges, de reunions familiars, de dia de matar el porc... Es feia servir arròs de Pals –de gra rodó i perlat que, sortosament, encara trobem avui: un dels mi-

llors que hi ha. Es comprava a sacs.

Com hem dit, la recepta festiva més corrent era l'arròs a la cassola: l'autèntic arròs català –podem dir que ja desconegut del tot a l'àrea de Barcelona. Josep Pla comentava que a l'Empordà a aquest arròs se l'anomenava «arròs fosc» i, eventualment, arròs negre: no obstant, l'actual arròs negre se sol fer amb tinta de calamar

(cosa que no es feia abans).

De l'arròs a la cassola –dit així perquè feia en una cassola de terrissa, i en algun cas en la cassola catalana de ferro fos– n'hi havia diverses classes, segons les disponibilitats del moment o de l'estació. He d'agrair que a la regió de Girona encara el solem trobar en alguna fonda, que el fan molt bé.

La recepta

Arròs fosc amb carn, marisc i bolets

L'arròs negre, fosc o a la cassola propi de la Costa Brava és una excitant combinació de carn, salsitxes i marisc, que constitueix un autèntic plat surrealista, tot i que és ben tradicional. El color fosc s'obté fent caramel·litzar la ceba, però evitant que es cremi. Bosc, mar i muntanya s'hi apleguen de forma tan estranya com harmoniosa.

Elaboració

– Sofregiu les carns i la sèpia o calamars. Elaboreu el sofregit (durant almenys una mitja hora), barregeu-ho tot.
– Tireu-hi l'arròs, feu-hi donar uns talls.
– Tireu-hi l'aigua bullent.
– Al cap d'uns minuts hi afegiu els bolets.
– Al final hi tireu la picada, deixatada amb suc

Ingredients

● 4 tasses de café d'arròs (i per persona) o uns 400 g)
● dues tasses d'aigua o brou per tassa d'arròs (més o menys, segons si es vol sec o caldós)

● 100 g de calamars o sèpia
● 200 g de costelló (costella de porc)
● 200 g de pollastre o conill, a trossos molt petits
● 1 grapat de bolets (frescos, en conserva;

uns 100 g)
● 1 ceba mitjana
● 2 tomàquets o tomàquet en conserva o, encara millor, doble concentrat de tomàquet (un parell de cullerades)
● picada: all, julivert

de l'arròs.

– Segons el tipus d'arròs, ha de coure de 13 a 20 minuts.
– Es deixa reposar uns quants minuts abans de servir-lo, però procurant que quedi l'arròs gremyà.

Notes

– S'hi poden afegir salsitxes, gambes, escamarlans, musclos, sang fregida, etc.
– Un amic meu que es diu Beni fa un arròs similar, que li surt molt bé, amb conill i *shiitakes* (bolets japonesos).

Història

La farmàcia es va obrir per primera vegada a la plaça de la Llibertat –o del Mercat–, de Llagostera, l'any 1925 i es dedicava primordialment a despatxar unguents, xarops i altres «preparats» fets a mà. Després, l'establiment va passar a la plaça d'Espanya i, més tard, al carrer Consellers, per arribar finalment a instal·lar-se al lloc on es troba ara, al carrer de Pau Casals. La família conserva activa la farmàcia del carrer Consellers.

Origen 1925

Fundador
Joan Saurí i Vilar
Propietari actual
Lluís Saurí
i Masó

Treballadors
3 i règim familiar

Activitat
Farmàcia i venda d'articles relacionats amb la sanitat

Farmàcia Saurí

L'establiment farmacèutic és una tradició familiar que s'ha traspassat de pares a fills i néts, sempre a Llagostera, encara que canviant d'adreça en nombroses ocasions

Llagostera

TEXT I FOTOGRAFIA: JOSEP MARIA BARTOMEU

Joan Saurí i Vilar va arribar a Llagostera, provinent de Breda, l'any 1925 i va comprar la farmàcia que Pere Davesa tenia a la plaça de la Llibertat, també coneguda com a plaça del Mercat. Tenia dues entrades molt ben situades i es trobava al bell mig de l'entorn més popular d'aquella època. Joan Saurí es va casar amb Carme Massó i Domènech el 1932.

En aquella època es venien productes de farmàcia de tipus natural, xarops, herbes, unguents, etc., que es feien tots artesanalment, a mà, mitjançant fórmules magistrals heretades dels avantpassats. La composició venia donada per les receptes mèdiques, però els farmacèutics –que eren més aviat mig investigadors– hi acabaven de donar el seu «toc» professional. Curiosament, en aquells temps es fabricaven pegats receptats també per curanderos; era una pràctica molt habitual.

DELS UNGÜENTS A L'ASPIRINA

Un dels productes que més es gastava per guarir algunes contusions o lesions més o menys superficials era l'ungüent de la serp. En aquells anys, hi havia molt de temps per fer preparats i es feien moltes coses per aquest sistema. La gent no anava a cal metge tan sovint com ara i per qualsevol cosa. No hi havia sistemes per desplaçar-se i hom es curava a casa seva com podia.

A partir de l'any 1932, la farmàcia va canviar de lloc i es va instal·lar a la plaça d'Espanya, ja que el mercat també va canviar de lloc i va passar de la plaça de la Llibertat a l'indret esmentat. Joan Saurí va comprovar que ja ningú anava expressament a comprar a l'establiment, un cop fora el mercat, i aleshores va decidir el trasllat de l'establiment. Al pis de la plaça d'Espanya hi van néixer els seus tres fills.

A causa de les seves idees polítiques, Joan Saurí va haver de marxar de Llagostera durant la Guerra Civil i es va fer càrrec de la farmàcia la seva dona, que obria de tant en tant, sempre assessorada per un expert, que era un tinent italià de cognom Marini, i pel doctor Robert Pascual, de professió farmacèutic, però sense exercici a Llagostera –avi del doctor Pompeu Pascual, metge de la vila, ara jubilat.

L'any 1945, Joan Saurí va comprar l'altra farmàcia que hi havia a Llagostera i no tancava

mai per no deixar el poble sense medicaments. Joan Saurí va morir el 27 de desembre de 1960 i com que el seu fill, Lluís, estudiava la carrera se li va permetre tenir la farmàcia oberta sota la direcció d'un regent, que era Antoni Madrenys, de Tossa de Mar, i, més tard, un altre regent, que es deia Xavier Oms, de Blanes, fins que va acabar els estudis.

L'any 1972, Lluís Saurí i Masó va traslladar la farmàcia des de la plaça d'Espanya al carrer Consellers. Els temps anaven canviant a tot el país en general. Es van deixar de banda gairebé els «preparats» artesanals, que van ser substituïts per les especialitats farmacèutiques de laboratori. L'any 1992, l'establiment va tornar

a canviar de lloc, ja que el dispensari mèdic de la vila es va instal·lar al parc de l'Estació, a uns cinc-cents metres del carrer de Pau Casals. Aleshores, va decidir posar la farmàcia allà perquè així els pacients que anaven a cal metge ho tinguessin més a la vora.

Lluís Saurí i Masó té dos fills, Joan i Magda, ambdós amb la carrera de farmàcia al damunt, que seguiran la tradició familiar. Segons sembla, la Magda es quedarà l'establiment del carrer de Pau Casals i Joan va obrir fa un temps, completament renovat, el local que hi havia hagut durant vint anys al carrer Consellers –que és més cèntric– i que molts ciutadans recorden.

Gironins del segle
XIX

Joan Agustí
Panella

XAVIER CARMANIU

Jugant amb els amics pels voltants del poble solien veure carboners i rodors treballant hores i hores. Eren homes callats, acostumats a passar moltes estones al bosc sols i en silenci. Alguns eren tan feréstecs que, a vegades, els nois no gosaven ni acostar-s'hi i els guaitaven mig d'amagatotis. Els miners eren diferents. Sempre anaven en grup. Molts tenien la mirada trista i encara que fos diumenge tenien les mans tenyides del color fosc de les entranyes de la terra. Alguns amics deien que de grans volien ser miners. En canvi ell, quan s'imaginava la seva vida de gran, no es veia fent cap d'aquelles feines. Li semblava que podia ser útil d'una altra manera.

Joan Agustí Panella va néixer el 1883 a la localitat selvatana d'Osor, que a finals del segle XIX superava els 1.200 habitants gràcies a la seva proximitat amb les Guillerries, on es produïa una intensa activitat forestal. A més, l'explotació de les mines –actives fins a la dècada de 1980– eren un atractiu perquè moltes persones residissin en aquell poble que, ara com ara, no arriba als 400 veïns.

El jove Joan Agustí Panella no va triar cap dels oficis habituals de la zona sinó que es va decantar per la vida religiosa. Així, després d'ingressar al seminari, va continuar la formació en teologia fins aconseguir ser ordenat sacerdot el 1907, quan tenia 24 anys.

Aquest capellà formava part dels coneguts popularment com a claretians, és a dir, la congregació fundada el 1849 per Antoni Maria Claret i dedicada a la devoció del Cor de Maria. Això va fer que una vegada ja va haver esdevingut prevere, mossèn Agustí continués la formació en el si de la comunitat claretiana, en la qual va arribar a obtenir el grau de doctor a Roma. Aquest fet li va permetre fer classe de teologia en alguns dels seminaris que tenia la congregació. I, fruit de la seva experiència i coneixement de les interioritats de l'organització claretiana, va ser designat secretari provincial de Catalunya.

Joan Agustí Panella va morir el 1965 quan tenia 82 anys a la ciutat de Barcelona. Tot just dos anys enrere havia publicat el llibre *San Antonio María Claret en la devoción al Corazón de María*. Així mateix, el 1959 ja havia escrit *El Inmaculado Corazón de la divina Madre* i, durant els anys de la Segona República, concretament el 1932, també va presentar un text titulat *La Virgen en el misterio de la Asunción*.

Xavier Carmaniu Mainadé
Historiador i periodista

L'Expofil catalana

Vilanova i la Geltrú acull la 6a Competició filatèlica del Principat

lars, i punt de llibre de record.

En el moment de redactar aquesta crònica encara no tenim el catàleg de participants, però ens consta que la representació gironina tornarà a ser de les més destacades. Igualment i en l'apartat de Literatura Filatèlica, **Diari de Girona** competeix una vegada més.

TORDERA'85

La primera exhibició filatèlica d'entitats federades del Principat de Catalunya tingué lloc a Tordera el mes de juliol de l'any 1985, sota l'organització del Club Filatèlic de la localitat i la presidència de Joan Isern, encara a hores d'ara màxim dirigent d'aquest col·lectiu de col·leccionistes tan prestigiós.

La idea inicial era que fos efectiva igualment dita exposició

El proper divendres dia 2 s'inaugura a Vilanova i la Geltrú una nova edició de l'Exposició Filatèlica Catalana; l'any passat es va celebrar la darrera, a Tordera, i ara arribem ja a la sisena trobada de la màxima categoria al nostre país.

L'entitat organitzadora, la Penya Filatèlica de Vilanova i la Geltrú, ha emmarcat la fita dintre dels actes de commemoració del 150è aniversari del naixement de Francesc Macià, fill de la ciutat i primer president de la Generalitat de Catalunya restaurada l'any 1931. En el marc del Centre d'Art Contemporani-La Sala, uns 260 quadres de les diverses branques de la filatèlia clàssica i moderna es podran visitar fins al proper dia 11. Paral·lelament, i com ja és costum en aquesta mena d'esdeveniments del més alt nivell, s'han programat diversos actes per honorar la cita, com ara la presentació de dos segells de correus personalitzats, un dels quals dedicats per primer cop al president Macià. Dos mata-segells especials restaran a disposició dels visitants en l'estafeta temporal, mentre que una altra mostra podrà ésser igualment visionada durant aquests dies, la corresponent a la donació que el doctor Thebussem féu l'any 1898 a la biblioteca del Museu Balaguer. A més, fira comercial, visites guiades, actes per als esco-

per seleccionar els representants catalans a l'Exfilna'85, la competició anual estatal, tot i que és innegable que els membres de la federació catalana, també en aquest terreny una de les senyeres, desitjaven endegar i mantenir un certamen propi, del mateix nivell que l'oficial espanyol. En aquella ocasió la participació fou impressionant, amb 172 inscrits, pertanyents a 32 societats, i amb l'aportació d'unes 700 vitrines. El jurat estigué format per Enric Mons, Jordi Guinovart, Jordi Cuenca, Andreu Solsona, Josep Mª Vidal i Josep Amorós. Els comissaris provincials serien Pere Rodríguez, Josep Bronsoms, Joan Capell i Josep Garsaball. S'hi emeté el document filatèlic número 6, sobres commemoratius, un llibre i vinyetes al·lusives a la mostra, adjudicada a Tordera amb motiu del seu desè aniversari. La de l'any passat també la convocà aquesta població, i Girona igualment n'ha acollit dues de ben importants.

En aquella primera gran competició exclusivament catalana, aquesta pàgina de Filatèlia i Col·leccionisme del **Diari de Girona** obtingué el Gran Premi de secció, amb felicitació del jurat, i des d'aleshores, el palmarès ve a ser d'unes setanta medalles nacionals i internacionals, després de 27 anys de presència dominical interrompuda.

Col·leccionisme

15 Dominical
Diumenge 27 de
setembre de 2009

Xavier Romero

Patricia Ribera Riera
Directora

HoloVital

APRIMAMENT

Un mètode desenvolupat a França per un prestigiós especialista, basat en antigues tècniques orientals

Com aprimar-se i mantenir-se amb un mètode natural, agradable, eficaç i durador. Es poden perdre de 15 a 18 kg en 9 setmanes.

- Sense passar gana • Sense agulles • Sense medicaments ni altres productes
- Sense patir depressions. Amb massatges, digipuntura i una alimentació equilibrada basada en principis energètics.

☎ 972 20 53 35 - Fax: 972 41 01 87
C/Pare Maria Claret, 14, 2n 2a - 17002 GIRONA

Primera
visita
gratuïta

Mare, vull ser gran!

Són petits però no per això, menys presumits; comença el curs per als més menuts de la casa i les firmes aposten per les versions «mini» de la roba d'adult

ANA RODRÍGUEZ

nova col·lecció
nuvis, festa
i acompanyants
2009

CARLES FALCÓ
girona

Maluquer Salvador, 16
T. 972 207 156

HENRY COTTONS · HACKETT · FRED MELLO · REFRIGIWEAR · ARMANI JEANS · GAS · CERRUTI · CORNELIANI · MOMO DESIGN

Tendències

17 Dominical
Diumenge 27
de setembre de 2009

1
Texans,
www.laredoute.es

2
Americana doble
per a nen,
**American
Outfitters.**

3
Proposta per
a nen i nena de
KL2.

4
Pantalons *baggy*
per a nena, **CKS.**

5
Cassaca i
bufanda, **DKNY.**

6
Jersei, **American
Outfitters.**

7
Samarreta
de nena, **CKS.**

8
Ballarines,
DKNY.

9
Vambes,
Converse per a
www.laredoute.es

CORTINATGES ESTEBA
CasaStyl

astral
L'ART DEL DESCANS

Els 5 més venuts

ESPANYA

- 1 ▲ Relojos de arena David de María
- 2 ▼ Aviones Pereza
- 3 ▼ Lines, Vines and Trying Jonas Brothers
- 4 ▲ The Beatles Stereo Box Set The Beatles
- 5 ▲ Fiesta Pocoyo

REGNE UNIT

- 1 ▲ The Resistance Muse
- 2 ▼ We'll meet again - The very best of Vera Lynn
- 3 ▲ Revelation Peter Andre
- 4 ▲ The Blueprint 3 Jay-Z
- 5 ▲ Draw the line David Gray

ESTATS UNITS

- 1 ▲ The Blueprint 3 Jay-Z
- 2 = Miley Circus Time of our lives
- 3 ▼ I look to you Whitney Houston
- 4 ▲ Only built 4 Linx... Raekwon
- 5 ▲ 1s... And then some Brooks & Dunn

«L'ideal sonor» d'Amaral

«La barrera del sonido» és el primer treball en directe del duo

TEXT: DdG

Després de deu anys de carrera i cinc discos d'estudi, Eva Amaral i Juan Aguirre, més coneguts com a Amaral, estan pròxims al seu «ideal sonor», una barreja de «suavitat i energia desbocada» que ha quedat registrada en *La barrera del sonido*, un doble CD i doble DVD que acaba de sortir a la venda. «Fa deu anys que vam començar i havia arribat el moment de tancar una etapa i obrir-ne una altra de nova, i això és el que intenció reflectir en aquest disc», explica Juan Aguirre, que també anuncia «el naixement d'una banda nova» en el pròxim àlbum d'estudi del duo saragossà.

Potser com a comiat de la seva etapa actual, Amaral publica *La barrera del sonido*, el seu primer disc en directe, gravat el 30 d'octubre de 2008 al Palacio de los Deportes de Madrid i que, en paraules d'Eva Amaral, va resultar de la conjunció del «moment perfecte i el lloc correcte». El doble CD recull la selecció de 28 cançons interpretades al recinte madrileny, peces que han elevat Amaral a l'olimp del pop

espanyol i entre les quals hi ha *Escapar*, *Te necesito*, *Sin ti no soy nada*, *Estrella de mar* o *Revolución*. En el DVD, juntament amb les dues hores i mitja de recital, dos petits documentals revelen els «fils que es mouen darrere l'escenari durant un concert», descriu Eva Amaral; alhora que Juan Aguirre apunta que és «impossible» resumir «en uns petits extres» el treball amb el qual es podria fer «una pel·lícula».

Partint de la cançó homònima que forma part del repertori d'Amaral, Juan Aguirre explica que el títol per al directe es va escollir perquè representava «una imatge evocadora» que, segons la seva opinió, «reflectia aquest instant d'estar en la dilema i prendre un camí o un altre».

Abans de girar full, Amaral haurà de posar el colofó a la gira *Gato negro, dragón rojo*: «Ha estat el més bèstia que hem fet. El públic va entendre molt bé el disc, que era molt introspectiu, i ha respost en tots els concerts», confirma Aguirre. «Inoblidable, un somni», remata Eva Amaral.

AGUIRRE, A LA VEU

Respecte al pas endavant que Aguirre ha fet en *Es sólo una canción*, tema que ha atacat com a veu principal, diu: «Per a mi és només una anècdota. Jo no sóc cantant, sóc guitarrista, i només ho vaig fer perquè a Eva li agrada escoltar aquesta cançó amb el meu timbre vocal i m'hi va empènyer».

Eva Amaral i Juan Aguirre, als quals encara els resulta «increïble» el creixement d'un projecte *underground*, aventuren un so «més guitarrer» en el seu següent treball discogràfic: «Volem provocar una sensació de desconcert, perquè això significarà que fem alguna cosa diferent», postil·la Aguirre.

Novetats

Preparant el Primavera Club

La versió hivernal del festival barceloní Primavera Sound, el Primavera Club, ha confirmat per al cartell Devendra Banhart –a la foto–, Scout Niblett, The Soundtrack Of Our Lives, School Of Seven Bells i Woods, pel que fa a l'apartat internacional. Mentre que en el bloc estatal destaquen Sr. Chinarro i Tarántula, a més de grups com Hyperpotamus o Cohete, entre d'altres. Els concerts del Primavera Club –que es realitza a Barcelona i Madrid– es faran del 9 al 13 de desembre i ja estan a la venda els abonaments per a aquest festival juntament amb el Primavera Sound, programat del 27 al 29 de maig.

Devo reedita els clàssics

El veterà grup nord-americà Devo reeditarà els seus dos àlbums clàssics –Q: *Are We Not Men? A: We Are Devo!* (1978, Warner Bros.) i *Fredom Of Choice* (1980, Warner)– i publicarà una novetat, el single *Jocko Homo / Mongoloid*. Les dues reedicions es posaran a la venda el 3 de novembre en un format de luxe i una edició limitada en vinil. Devo es va retrobar l'estiu de 2007 per fer una gira europea, que els va portar a Benicàssim i, l'any següent, a Barcelona.

Peret: «De los cobardes nunca se ha escrito nada»

Peret (Mataró, 1935) reconstrueix les seves arrels en el seu nou disc, titulat *De los cobardes nunca se ha escrito nada*, adaptant al seu estil rumber el cuplet, el tango, el *Rascayú* de Bonet de San Pedro, la cobla i la música caribenya. *El muerto vivo* es el primer single del nou disc en el qual Peret comparteix micròfon amb Marina, la cantant de Ojos de Brujo. *De los cobardes nunca se ha escrito nada* s'editarà a l'octubre i sortirà al mercat acompanyat d'un DVD amb un documental històric que conté una selecció d'actuacions de Peret a TVE, amb 15 cançons.

Pedro Guerra: «Alma mía»

El cantautor Pedro Guerra dóna un gir a la seva trajectòria professional amb la publicació d'*Alma mía (Versiones Vol. 1)*, un disc que ha sortit a la venda aquesta setmana i en el qual versiona temes clàssics del repertori espanyol i llatinoamericà. Tango, bolero, ranxera i cobla es donen la mà en un àlbum que, entre d'altres, inclou cançons com *El día que me quieras* –de Carlos Gardel y Alfredo Le Pera–, *Esta tarde vi llover* –de Armando Manzanero–, *La bien pagá* –de Ramón Perelló i Juan Mostazo– o *Chiquilín de Bachín* –d'Astor Piazzola.

Deixa't seduir de nou per la màgia i l'elegància de la MOSCA DE GIRONA

Fes-la volar amb llibertat. T'està esperant. Apa, per GIRONA i per A TOTS. Som-hi, gironins. DEIXA'T PORTAR PER LES SENSACIONS INTENSAMENT I VOLA AMB ELLA EN TOTAL LLIBERTAT.

PUNTS DE VENDA: PAPERERIA PAPIRONA (Hortes, 20), JAN COL-LECCIÓ (Ferrerries Velles, 11), i també als ja habituals LLIBRERIA CARLEMANY, LLIBRERIA GELI i LLIBRERIA 22.

Recorden que ara també podeu gaudir intensament amb l'Auca per tan sols 3 euros i amb la mosca inclosa.

DVD

¿Hacemos una porno?

Director: Kevin Smith.
Intèrprets: Seth Rogen, Elizabeth Banks, Jason Mewes, Traci Lords, Gerry Bednob.
Distribuidora: DeAPlane-ta.
Durada: 101 minuts.
Kevin Smith sembla haver perdut la capacitat per fer comèdies subversives;

aquí, tot i comptar amb un material molt prometedor, es limita a moralitzar de mala manera i la cinta només la dignifiquen els intèrprets i algun gag aïllat. Una llàstima, perquè la pel·lícula tenia tots els números per representar un retorn a l'efectiva senzillesa de *Clerks*. **P. P.**

Ice Age 3

Director: Carlos Saldanha.
Intèrprets: Denis Leary, John Leguizamo, Jane Lynch, Eunice Cho, Bill Hader.
Distribuidora: Fox.
Durada: 94 minuts.
Si s'exceptuen els gags dedicats a Scrat, alguna troballa visual (com ara el *flashback* a l'estil de *CSI*) i

la banda sonora de John Powell, el que queda és un film absolutament prescindible de tan convencional i avorrit, demostració final que la síndrome *Shrek* és molt allargada. A més, deixa anar un discurs sobre la unitat familiar que ni el Disney dels seus pitjors temps s'hauria permès. **P. P.**

Miss Marzo

Director: Zach Cregger.
Intèrprets: Zach Cregger, Trevor Moore, Raquel Alessi.
Distribuidora: Fox.
Durada: 90 minuts.

Desigual comèdia d'emboïcs sobre un estudiant que surt d'un coma i descobreix que el seu còndid amor platònic s'ha convertit en una conilleta de Playboy. Dirigida pels seus protagonistes, conté algun bon moment (sobretot en el dibuix de les convencions sentimentals) però s'assembla massa a *La vecina de al lado*. Al final fa la sensació que el guió només va ser escrit per mostrar l'anatomia de Raquel Alessi. **P. P.**

Payback

Director: Brian Helgeland.
Intèrprets: Mel Gibson, Maria Bello, Lucy Liu, James Coburn.
Distribuidora: Warner.
Durada: 90 minuts.

Reedició d'aquest notable film policíac a la mida de Gibson, en un muntatge del director que els productors van considerar

massa violent per als cinemes. Curiosament, es redueix el metratge en benefici, efectivament, d'una exposició encara més seca i contundent de la història, mentre que en el capítol d'afegits destaquen alguns plans realment colpidors de les maldats del protagonista. Val la pena veure-la. **P. P.**

Melodrama judicial

El director del «Negociador» i «The Italian Job» sembla recuperar un estil més compromès i vigorós amb «Law Abiding Citizen», una pel·lícula escrita per Kurt Wimmer

TEXT: PEP PRIETO

Ja fa temps que Hollywood ha repescat el cinema de venjances gairebé bíbliques per analitzar, en major o menor mesura, la progressiva immoralitat dels herois del gènere. En alguns casos, aquestes històries són clares hereves d'un determinat cinema policíac dels 70; en d'altres es limiten a ser fotocòpies dels pitjors subproductes protagonitzats per Charles Bronson a les ordres de Michael Winner. *Law Abiding Citizen*, tot s'ha de dir, podria tenir mala pinta si el director no fos F. Gary Gray, un mercenari que s'ha mostrat especialment inspirat en títols com *Negociador* (ja seria hora que s'incloués a les antologies dels millors *thrillers* dels 90) o *The Italian Job*. Després del parèntesi artístic que va suposar la inefable *Be Cool*, en el seu nou treball sembla recuperar un estil més compromès i vigorós.

La pel·lícula, efectivament, té l'aparença de la clàssica història de revenges passades de rosca, però sembla portar implícita una interessant reflexió sobre els límits de la justícia. El protagonista, Clyde Shelton, és un individu normal i corrent que, un bon dia, és assaltat per uns delinqüents a casa seva. El resultat és la violenta mort de la seva dona i la seva filla. Quan els agressors són detinguts, el Ministe-

ri Fiscal negocia amb la defensa un atenuant de la pena, fins al punt que surten lliures. Arribats a aquest punt, Shelton perd el cap i traça un implacable pla de venjança però no contra els delinqüents, sinó contra el fiscal que va arribar al pacte, Nick Rice. L'home aconsegueix convertir la vida de Rice en un autèntic malson, i posa en evidència la debilitat d'aquells que han de protegir el sistema. Barreja d'intriga, melodrama judicial i espectacle pi-

El repartiment

Gerard Butler encapçala un planter d'actors que també compta amb Jamie Foxx, Leslie Bibb, Viola Davis o Michael Kelly

rotènic, *Law Abiding Citizen*, escrita per Kurt Wimmer (guionista d'*El secreto de Thomas Crown* i directors de títols tan fallits com *Equilibrium* i *Ultraviolet*) també destaca per un esplèndid repartiment encapçalat per l'incombustible Gerard Butler (també productor del film), Jamie Foxx, Leslie Bibb, Viola Davis, Bruce McGill, Regina Hall, Colm Meaney i Michael Kelly. La música original de la pel·lícula és de Brian Tyler, responsable de les efectives partitures dels films *John Rambo*, *Dragonball Evolution*, *Fast and Furious*, *La conspiración del pánico* i la imminent quarta entrega de *Destino final*.

Cinema

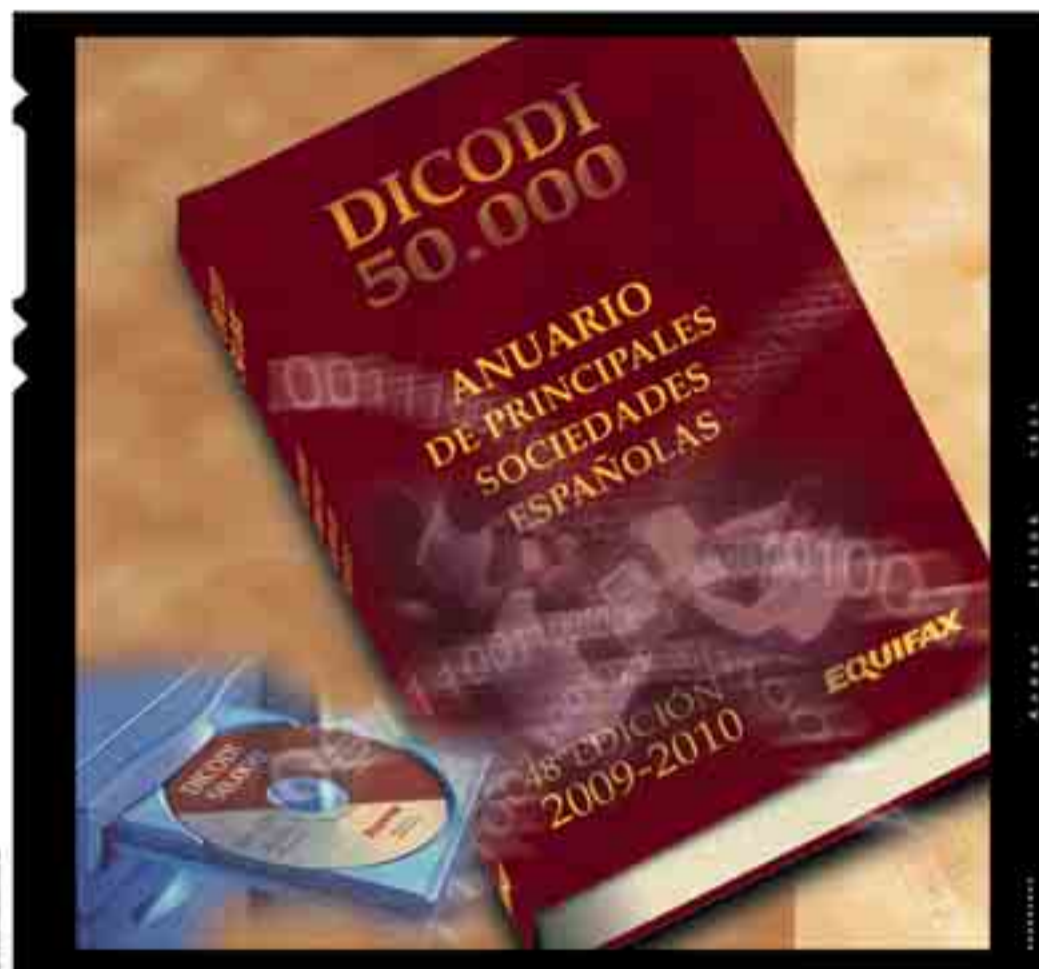
19 Dominical
Diumenge 27
de setembre de 2009

TENIM 30 ANYS

GRUP 22 / Tel. 972 22 14 30 fax 972 21 57 02 • llibreria 22 / llibreria&quiosc 22 / còmics 22 • Girona • c/e llibreria22@llibreria22.net www.llibreria22.net

DICODI 2009-2010

ANUARIO DE PRINCIPALES SOCIEDADES ESPAÑOLAS

LA MEJOR INFORMACIÓN EMPRESARIAL A SU DISPOSICIÓN

ÚLTIMAS NOVEDADES

- Suplemento de Ayuntamientos y Universidades en BBDD.
- LIBRO: Clasificación de sociedades por sectores de actividad, más índice alfabético.
- Selección de cargos en la extracción de datos.
- CD ROM VALENCIA CON LAS 10.000 EMPRESAS MÁS IMPORTANTES
- Enriquecimiento de Web y eMail
- Teléfonos y Fax mejorados y actualizados
- Ordenación sectorial según CNAE 2009

UTILIDADES

- Buscar datos concretos de una empresa.
- Obtener una visión general de una sociedad.
- Desarrollar acciones comerciales.
- Identificar a clientes potenciales.
- Buscar nuevos proveedores.
- Análisis de mercados y competencia.
- Localizar al interlocutor válido.

DICODI 50.000 LIBRO Y CD-ROM

Base de Datos de 50.000 Principales Sociedades Españolas, con información actualizada.

ANUARIO DICODI 50.000 LIBRO

- Un tomo con más de 2.000 páginas que incluye:
 - Las 50.000 principales sociedades españolas clasificadas por sectores de actividad.
 - Índice alfabético de Empresas
 - Un CD de visualización, que permite la realización de segmentaciones por múltiples criterios, mostrando los resultados en pantalla mediante listas, fichas, mapas y gráficos.

CD DICODI 50.000 IMPRESION Y ETIQUETAS

Permite además la impresión de listas, fichas, mapas, gráficos y etiquetas.

CD DICODI 50.000 versión exportable.

Permite exportar los datos seleccionados a: ACCESS y ASCII (Compatible con EXCEL)

FUENTES DE INFORMACIÓN

- Fuentes de acceso público: BORME, BOE, Depósito de Cuentas, Registros Mercantiles, etc.
- Captación de datos, recabados directamente de las empresas, y con consentimiento de las personas afectadas.
- Guías Oficiales de Teléfonos

CONTENIDO

- C.I.F., Razón Social, Nombre Comercial.
- Domicilio, Código Postal, Población, Provincia
- Teléfono, Fax, E-mail disponibles.
- Actividad: Descripción y CNAE.
- Capital Social, Fondos Propios, Activo/Pasivo, Ventas, Beneficio/Pérdida.
- Directivos: Nombre y Apellidos, Cargo.
- Otros Datos: N° de Empleados, ...

DICODI CD-ROM MADRID / CATALUÑA / VALENCIA

Base de datos Principales Sociedades de la Comunidad de Madrid, Cataluña y Valencia Existen dos versiones para cada Comunidad Autónoma:

- CD IMPRESION Y ETIQUETAS
- Con las mismas prestaciones que CD 50.000
- CD versión exportable.
- Con las mismas prestaciones que CD 50.000

DICODI **EQUIFAX**